

გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო

N 731/01
21/01/2020

731-01-2-202001211724

შპს „ჯი ენ ელექტრიკს“

მის: ქ. თბილისი, ბარნოვის ქ. N90

თქვენი 2019 წლის 8 ოქტომბერს N14351 წერილით გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ გზშ-ის ანგარიშთან დაკავშირებით, რომელიც ეხება ცაგერის მუნიციპალიტეტში, შპს „ჯი ენ ელექტრიკს“ მდ. რაჩხაზე ჰიდროელექტროსადგურის (რაჩხა ჰესი) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე შეტანილი ცვლილებების პროექტს გაცნობებთ, რომ საჭიროა დაზუსტდეს პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებული სავალდებულო საკითხები და წარმოდგენილი იქნას დამატებითი ინფორმაცია. კერძოდ:

- ინფორმაცია გამოყენებული წყაროების ბუნებრივი დებიტისა და საკაპტაჟე ნაგებობიდან ქვემო ბიეფში გასაშვები მინიმალური ეკოლოგიური ხარჯის სიდიდეების შესახებ.
- ინფორმაცია ჰესის შენობის გასწორში მდინარეების (რაჩხა, ცხენისწყალი) კალაპოტის გარეცხვის სიდიდეების, ნაპირდამცავი ნაგებობების ეფექტურობის დასაბუთების, წყლის ხარჯებისა და დონეებს დამოკიდებულების მრუდების შესახებ.
- ინფორმაცია სანაყაროების და სამშენებლო ბანაკებისათვის გამოყოფილი ტერიტორიების საინჟინრო-გეოლოგიური შეფასების შესახებ.
- ინფორმაცია კაშხლის განივი ჭრილების შესახებ.
- ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია: ა) მდ. რაჩხას მარცხენა ფერდობი, სადაც ჰესის სათავე ნაგებობა და სადერივაციო სისტემის მშენებლობა არის დაგეგმილი მეწყრული წარმოშობისაა, რომელიც ასევე საინჟინრო გეოლოგიურ რუკაზე არის აღნიშნული. ბ) არსებული მეწყრული სხეული მთლიანობაში სტაბილურია, მხოლოდ მისი ზედაპირული ზოგიერთი ნაწილი, სხვადასხვა ძალების ზემოქმედებით (გრავიტაცია, მიწისქვეშა წყლების ზეგავლენა, ტექნოგენური პროცესები, ხეების ჭრა და სხვა) იმყოფება არამდგრად მდგომარეობაში. გ) „მილსადენის ახალი ტრასა მთლიანად გაივლის არსებული გზის გასწვრივ, სადაც ტერიტორია შედარებით სტაბილურია, სადაც რაიმე გეოდინამიკური პროცესების განვითარების რისკი მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელი არ არის“. ზემოაღნიშნული ინფორმაცია ურთიერთგამომრიცხავია, რაც საჭიროებს

დაზუსტებას და განმარტების სახით წარმოდგენას, რომელიც უნდა ეყრდნობოდეს მეწყერული უბნის დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგებს.

- მოცემული ინფორმაციით, „მდინარის კალაპოტში წყალმიმღების მოწყობამ შესაძლებელია გამოიწვიოს მდ. რაჩხას ღვარცოფული ჩამონადენის მიმართულების შეცვლა და მისი მარჯვენა ფერდობის მიმართულებით გავრცელება, რაც გამოიწვევს, როგორც სადაწნეო მილსადენის, ასევე საავტომობილო გზის დაზიანებას. აღნიშნული რისკების მინიმიზაციის მიზნით პროექტი ითვალისწინებს დამცავი ნაგებობის მოწყობას, რომელიც წარმოადგენს ბეტონის კედელს. “ზემოაღნიშნული საკითხი უნდა ემყარებოდეს მდ. რაჩხას ხეობაში მდინარის ღვარცოფული მოვლენების კვლევების მონაცემებს, სადაც აღწერილი იქნება ადრეულ წლებში აღნიშნული მოვლენების სიხშირე, ხასიათი, მასშტაბი და შედეგები, დადგენილი უნდა იქნეს კვების არეები და სხვა მნიშვნელოვანი მახასიათებლები, რის საფუძველზეც უნდა შეირჩეს ღვარცოფ საწინააღმდეგო ღონისძიებები. ზემოაღნიშნული ინფორმაცია საჭიროებს დაზუსტებას.
- ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, მაქსიმალური (ხარჯის საანგარიშო ფორმულაში) მდინარის სიგრძე სათავიდან საპროექტო კვეთამდე 11,4 კმ-ია. ამავე ანგარიშში მდინარის მაქსიმალურ სიგრძედ მითითებულია 6,1 კმ. ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი მონაცემებით მიიღება განსხვავებული სიდიდე, ასევე მინიმალური ხარჯების გაანგარიშებისას ჩამონადენის მოდული მიღებულია 424 ლ/წმ კმ², რაც ძალიან დიდი ციფრია, ზემოაღნიშნული ინფორმაცია საჭიროებს დაზუსტება/კორექტირებას.
- მოცემული ინფორმაციით, „სანიტარული (ეკოლოგიური) ხარჯის გატარება დამბიდან (კაშხლიდან) განხორციელდება სპეციალური ხვრეტის მეშვეობით, რომელიც მოეწყობა წყალმიმღების ძირიდან გამომავალ 700 მმ დიამეტრის მილზე”, აღნიშნული ინფორმაცია უნდა იყოს შესაბამის ნახაზზე აღნიშნული, რაც საჭიროებს დაზუსტება/კორექტირებას.
- ანგარიშში მოცემული მდ. რაჩხას (ტექსტში ნახსენებია მდ. ჯონოულა) კალაპოტის გარეცხვის სავარაუდო სიღრმე სათავე ნაგებობების გასწორისათვის და ამავე ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია (გვ.20), „სათავე ნაგებობების უბანი აგებულია კლდოვანი ქანებით და ქვემო ბიეფში ჩამქრობი ჭის მოწყობა საჭირო არ არის“ ურთიერთგამომრიცხავია, რაც საჭიროებს დაზუსტება/კორექტირებას.
- იქთიოფაუნაზე ზეგავლენის შეფასება ზოგადია შესაბამისად ანგარიშში ასახული უნდა იყოს იქთიოლოგიური კვლევები სიტუაციის დეტალური ანალიზით.
- წარმოდგენილი უნდა იყოს პროექტის განხორციელებით გამოწვეული წყლის ნაკადის შემცირებისა და დარჩენილი წყლის ხარჯის საკმარისობის დეტალური დასაბუთება, ბიომრავალფეროვნების არსებობა-შენარჩუნების თვალსაზრისით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე სამინისტრო აჩერებს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებულ ადმინისტრაციულ წარმოებას ცაგერის მუნიციპალიტეტში, შპს „ჯი ენ ელექტრიკის“ მდ. რაჩხაზე ჰიდროელექტროსადგურის (რაჩხა ჰესი) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე შეტანილი ცვლილებების პროექტზე. გთხოვთ ერთი თვის ვადაში უზრუნველყოთ შენიშვნების შესაბამისად დაზუსტებული ინფორმაციის/დოკუმენტაციის წარმოდგენა სამინისტროში. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით ადმინისტრაციულ წარმოება განახლდება აღნიშნული შენიშვნების სრულად გათვალისწინების და დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენის შემდგომ.

ნინო თანდილაშვილი

მინისტრის მოადგილე

